

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA**

PREDNACRT

**ZAKON
O DOPRINOSIMA**

Sarajevo, studeni 2016. godine

ZAKON O DOPRINOSIMA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

(1) Ovim se Zakonom uređuje sustav obveznih doprinosa za financiranje obveznih osiguranja, vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja, obveza i način obračunavanja, obveza plaćanja i rokovi za uplatu, obveza izvješćivanja te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja i naplate doprinosu Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

(2) Ovim se Zakonom uređuju i osnovica i stopa za obračun doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, kao i rokovi za uplatu doprinosa za osobe koje su dobrovoljni osiguranici u skladu sa propisima kojim se uređuje mirovinsko i invalidsko osiguranje.

(3) Kantoni i nosioci osiguranja ne mogu svojim propisima uređivati pitanja iz stavka 1. ovog članka i druge vrste i nove stope doprinosa.

(4) Stope doprinosa utvrđuju nadležni organi, s tim da visina stopa ne može biti veća od visine stopa propisanih ovim Zakonom.

Članak 2. (Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) Obveznik doprinosa je osiguranik i poslodavac ili isplatilac prihoda, na čiji teret se plaća doprinos;

b) Obveznik obračunavanja, odnosno plaćanja doprinosa je osiguranik i poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda koji je dužan da obračuna, odnosno plati doprinos u svoje ime i u svoju korist ili u svoje ime, a u korist osiguranika;

c) Osiguranik je fizička osoba obvezno osigurana prema propisima koji uređuju sistem obveznog socijalnog osiguranja;

d) Radnik je fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca prema propisu koji uređuje radne odnose;

- e) Predsjednik i članovi uprave, odnosno poslovodni organ drugog naziva (u daljnjem tekstu: direktor) je osoba koja je definirana odredbama propisa o radu;
- f) Izabrana, imenovana ili postavljena osoba jest fizička osoba koja je po osnovu obavljanja dužnosti u predstavničkom ili izvršnom tijelu vlasti ili obavljanja dužnosti direktora, od strane tijela u kojem obavlja dužnosti, prijavljena na obavezna osiguranja;
- g) Izaslani radnik je fizička osoba koja za poslodavca sa sjedištem u Federaciji obavlja poslove u drugoj državi ili je na radu u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu ili međunarodnoj organizaciji u inozemstvu;
- h) Nezaposlena osoba je osoba koja se kao nezaposlena vodi u kantonalnoj službi za zapošljavanje, sukladno propisima o zapošljavanju;
- i) Dobrovoljni osiguranik je osoba koja je sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju osigurana na dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje;
- j) Inozemni umirovljenik je fizička osoba sa prebivalištem u Federaciji koji prima mirovinu ili invalidninu isključivo od inozemnog nosioca osiguranja;
- k) Osoba koja obavlja privremene i povremene poslove je fizička osoba koja obavlja poslove po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, zaključenim sukladno sa propisom koji uređuje radne odnose, i po tom osnovu ostvaruje ugovorenu naknadu;
- l) Volonter je fizička osoba koja se, sukladno propisima, po osnovu ugovora o volonterskom radu nalazi na stručnom osposobljavanju ili na praktičnom radu bez zasnivanja radnog odnosa;
- m) Osoba na stručnom osposobljavanju je osoba koja se, bez zasnivanja radnog odnosa, stručno osposobljava na osnovu ugovora sukladno propisima o radu;
- n) Pripravnik je fizička osoba koja se, sukladno propisima o radu i na osnovu ugovora o radu, nalazi na stručnom osposobljavanju za samostalan rad;
- o) Poslodavac je pravna, odnosno fizička osoba ili drugi pravni subjekat koji je obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa za zaposlene, osobe koje obavljaju privremene i povremene poslove, i za izabrane, imenovane i postavljene osobe koje ostvaruju plaću ili drugi primitak, te razliku zarade, odnosno plaće;
- p) Isplatilac prihoda je poslodavac, druga pravna, odnosno fizička osoba ili drugi pravni subjekat koji je dužan da u ime i u korist osiguranika ili u svoje ime, a u korist osiguranika obračuna i plati doprinose istodobno sa isplatom prihoda na koje se plaćaju doprinosi;
- r) Nosioc osiguranja su izvanproračunski fondovi;

s) Poduzetnik je fizička osoba koja obavlja samostalnu privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost sukladno zakonu po osnovu koje plaća porez na dohodak na prihode od samostalne delatnosti;

t) Poljoprivrednik je fizička osoba koji obavlja poljoprivrednu djelatnost;

u) Trgovac pojedinac je fizička osoba upisana u odgovarajući registar kao samostalni trgovac koji promet nije obavezan evidentirati preko fiskalnih uređaja i koji trgovinu na malo obavlja izvan trgovačke radnje, koji je rješenjem nadležnog organa registrovan za djelatnost trgovine na tržnicama na malo (pijacama) na jednom prodajnom mjestu: štandu, stolu, boksu, montažno-demontažnom ili zidanom objektu tipa kiosk kao i na štandu i stolu izvan tržnica na malo, za koje je nadležni organ izdao odobrenje;

v) Osoba koja ostvaruje ugovorenu naknadu je fizička osoba koja obavlja poslove po osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora, ugovora o dopunskom radu i drugog ugovora ili po nekom drugom osnovu, a za izvršen rad ostvaruje ugovorenu naknadu;

z) Ugovorena naknada je naknada u kojoj su sadržani porez i doprinosi koji se plaćaju na teret osoba koje ostvaruju tu naknadu;

aa) Plaća je primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca, te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili ga je bio dužan isplatiti radniku odnosno osiguraniku iz osnova radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos plaće sadrži iznose doprinosa iz osnovice, iznos poreza na dohodak i neto iznos;

bb) Ostali primici jesu primici što ih poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe, osim plaće, isplaćuje ili daje u naravi ili ih je bio dužan isplatiti zaposleniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primitaka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznos poreza na dohodak i neto iznos;

cc) Doprinos iz osnovice je iznos doprinosa koji obračunava, obustavlja i plaća poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda u ime i u korist osiguranika;

dd) Doprinos na osnovicu je iznos doprinosa koji obračunava i plaća isplatilac prihoda u svoje ime, a u korist osiguranika ili osiguranik koji sam za sebe plaća doprinos;

ee) Mjesečna osnovica doprinosa je iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mjesec osiguranja;

ff) Najniža mjesečna osnovica doprinosa je najniži iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mjesec osiguranja;

gg) Prosječna mjesečna plaća u Federaciji (u daljnjem tekstu: prosječna plaća) je prosječan iznos mjesečne plaće isplaćene po zaposlenom u Federaciji u razdoblju siječanj – rujna tekuće godine koji objavljuje Federalni zavod za statistiku a sastoji se od iznosa doprinosa iz osnovice, poreza na dohodak i neto iznosa i služi za utvrđivanje mjesečne osnovice i najniže mjesečne osnovice za obračunavanje doprinosa u kalendarskoj godini koja slijedi iza godine na koju se odnosi prosječna plaća.

Članak 3. (Obvezna osiguranja)

(1) Obveznim osiguranjima smatraju se:

- a) obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje;
- b) obvezno zdravstveno osiguranje;
- c) obvezno osiguranje od nezaposlenosti.

(2) Obvezna osiguranja, obvezno osigurane osobe, prava i obveze iz osiguranja i nositelji obveznih osiguranja uređeni su propisima o obveznim osiguranjima i posebnim propisima.

Članak 4. (Obveza doprinosa)

(1) Obvezom doprinosa smatra se teret što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti za svoje osobno osiguranje ili što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti u korist druge osobe – osiguranika.

(2) Obvezom doprinosa smatraju se i druge obveze, odnosno postupci: obračunavanje obveze, plaćanje nastale obveze te izvješćivanje o obračunatim i plaćenim doprinosima.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, obveza doprinosa prema stavku 2. ovoga članka nije nužno vezana uz razdoblje provedeno u osiguranju.

(4) Obveza je doprinosa vezana uz razdoblje provedeno u osiguranju i uz osnovu osiguranja. Početak i prestanak razdoblja osiguranja te osnovu osiguranja utvrđuju nositelji obveznih osiguranja.

(5) Obveze doprinosa po više osnova i za isto razdoblje međusobno se ne isključuju.

Članak 5. (Obveznik doprinosa)

(1) Obveznikom doprinosa smatra se osiguranik ili druga pravna, odnosno fizička osoba ili poslovni subjekt kojem je ovim Zakonom propisana obveza doprinosa, obveza utvrđivanja, odnosno obračunavanja ili plaćanja doprinosa ili izvješćivanja.

(2) Obveznici doprinosa su i stranci koji se sukladno propisima o obveznim osiguranjima i ovisno o svome radnom ili socijalnom statusu u Federaciji smatraju obvezno osiguranim osobama, odnosno koji u Federaciji obavljaju djelatnosti ili ostvaruju primitke prema kojima je propisana obveza doprinosa, osim ako međudržavnim ugovorima nije drugačije uređeno.

(3) Fizička osoba koja je obvezno osigurana prema nekoj od osnova obveznih osiguranja i ako ostvaruje dohodak iz osnova obavljanja samostalne djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenu djelatnost ili samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja ili samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva ili neku od ostalih samostalnih djelatnosti ili po osnovu druge samostalne djelatnosti sukladno propisom o porezu na dohodak obveznik je doprinosa prema osnovi osiguranja, ali i prema ostalim osnovama iz ovoga stavka.

(4) Osobom koja ima uređen status osiguranika smatra se fizička osoba koja je kod nositelja obveznih osiguranja prijavljena ili je trebala biti prijavljena kao osigurana osoba po osnovi obveznog osiguranja za koju je, ovim Zakonom, propisana obveza doprinosa.

Članak 6. (Dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje)

Dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje, prava i obveze iz osiguranja i nositelj dobrovoljnog osiguranja uređeni su propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju i posebnim propisima.

Članak 7. (Poslovi prikupljanja i naplate doprinosa)

Poslovima prikupljanja i naplate doprinosa smatraju se: utvrđivanje obveze i obračunavanje iznosa doprinosa, evidentiranje nastalih obveza, naplata i prisilna naplata, nadzor, pokretanje i provođenje prekršajnog postupka zbog povreda odredaba ovoga Zakona, izvješćivanje nositelja osiguranja o utvrđenoj osnovici, obračunatim i naplaćenim doprinosima te ostali poslovi vezani za prikupljanje i naplatu doprinosa.

Poslove prikupljanja i naplate doprinosa obavlja Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Porezna uprava).

POGLAVLJE II. OBVEZNI DOPRINOSI

Odjeljak A. Vrste doprinosa i stope doprinosa po vrstama osiguranja

Članak 8. (Vrste doprinosa)

Za financiranje obveznih osiguranja obveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa po vrstama:

- a) doprinosa za obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje;
- b) doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje;
- c) doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Članak 9. (Doprinosi za obvezno mirovinsko i invalidskoosiguranje)

(1) Iz osnovice, na teret obveznika doprinosa, za obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje stopa za obračun doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje za osobu koja je osiguranik mirovinskog i invalidskog osiguranja je 18,50%.

(2) Na osnovicu, dodatni doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja s uvećanim trajanjem, za osiguranika kod kojeg se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:

- a) kao 14 mjeseci, obračunava se po stopi od 3,83%
- b) kao 15 mjeseci, obračunava se po stopi od 5,75%
- c) kao 16 mjeseci, obračunava se po stopi od 7,67%
- d) kao 18 mjeseci, obračunava se po stopi od 11,50%

(3) Posebni doprinos za osiguranje za slučaj invalidnosti i smrti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti za lica iz članka 21., 36. i 37. ovoga Zakona, te ostale osobe osigurane u određenim okolnostima po Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju obračunava se po stopi od 5%.

Članak 10. (Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje)

Za obvezno zdravstveno osiguranje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

- a) doprinos za zdravstveno osiguranje iz osnovice obračunava se po stopi od 13,5%.
- b) posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu propisuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog Federalnog ministarstva financija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
- c) doprinos za zdravstveno osiguranje koji se:
  - 1) za osiguranika korisnika mirovine, iz članka 31. st. (1) i (3) ovoga Zakona, obračunava po stopi od 1,2%;
  - 2) za osiguranika nezaposlenu osobu iz članka 22. ovoga Zakona, kao i osobu na stručnom osposobljavanju iz članka 21. ovoga Zakona obračunava po stopi od 2%;
  - 3) za osiguranike iz čl. 36. i 37. ovoga Zakona, za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, obračunava po stopi od 5%;
  - 4) za osiguranike iz članka 38. ovoga Zakona, u određenim okolnostima, obračunava po stopi od 2%.

Članak 11. (Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti)

Doprinos za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti obračunava se po stopi od 1%.

Članak 12. (Obvezni doprinosi za osiguranike po osnovi samostalnog rada)

Doprinosi i stope na osnovicu:

- a) doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje po stopi od 18,50%
- b) doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 13,50%
- c) doprinos za osiguranje od nezaposlenosti po stopi od 1%

Odjeljak B. Obveznici i obveze doprinosa

Članak 13. (Obveznici doprinosa)

(1) Obveznici doprinosa su:

- a) radnici;
- b) izabrane, imenovane i postavljene osobe koje ostvaruju zaradu, odnosno plaću i/ili razliku zarade, odnosno plaće;
- c) direktor koji poslovodnu funkciju obavlja u radnom odnosu ili bez radnog odnosa, ukoliko nije osiguran po drugom osnovu;
- d) osobe koje obavljaju privremene i povremene poslove po ugovoru zaključenom neposredno sa poslodavcem;
- e) osobe koje ostvaruju naknadu plaće po zakonu koji uređuje financijsku potporu obitelji sa djecom;
- f) osobe koje ostvaruju naknadu plaće po zakonu koji uređuje obvezno zdravstveno osiguranje;
- g) vlasnik privrednog društva sa sjedištem na području Federacije ukoliko nije obvezno osiguran po drugom osnovu;
- h) poduzetnici;
- i) poljoprivrednici;
- j) osobe koje ostvaruju ugovorenu naknadu;
- k) vjerski službenici;
- l) osobe zaposlene u inozemstvu;
- m) inozemni umirovljenici;
- n) strani državljani za vrijeme školovanja ili stručnog usavršavanja na teritoriji Federacije;
- o) ostale osobe uključene u obvezno osiguranje, u skladu sa zakonima kojima se uređuje obvezno osiguranje.

(2) Obveznici doprinosa na osnovicu su:

- a) poduzetnici;
- b) poslodavci za zaposlenike za vrijeme neplaćenog odsustva sukladno zakonu koji uređuje sistem obveznog zdravstvenog osiguranja;
- c) vlasnik privrednog društva sa sjedištem na području Federacije ukoliko nije obvezno osiguran po drugom osnovu;
- d) isplatilac mirovina za korisnike mirovina za koje vrši isplatu;

e) nadležna javna služba za zapošljavanje sukladno propisima o posredovanju u zapošljavanju;

f) zavodi, fondovi, organi uprave i druga pravna ili fizička lica sukladno ovom Zakonu.

(3) Poslodavac je obveznik dodatnog doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja koji se zaposlenom računa sa uvećanim trajanjem, sukladno Zakonu.

(4) Obveznici doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje za slučaj invalidnosti i fizičke onesposobljenosti po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti i doprinosa za zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, u slučajevima utvrđenim zakonom jesu:

a) zadruga - za osobe koje, sukladno zakonu, obavljaju privremene i povremene poslove preko zadruge, sukladno zakonima koji uređuju sustav obveznog socijalnog osiguranja;

b) zavod za zapošljavanje - za osobe promjenjene radne sposobnosti, koje javna služba za zapošljavanje sa evidencije upućuje na prekvalifikaciju, odnosno dokvalifikaciju;

c) organ, organizacija ili ustanova (škola, fakultet i dr.) - kod koje se učenik ili student nalazi na obveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;

d) organ, organizacija ili ustanova u kojoj se obavlja volonterski rad, odnosno organizacija za zapošljavanje kada ona uputi na volonterski rad - za volontera;

e) organ, organizacija ili ustanova u kojoj se lice stručno osposobljava – za lice koje se stručno osposobljava;

f) drugi pravni subjekti, sukladno zakonima i drugim propisima koji uređuju sustav obveznog osiguranja.

Članak 14.

(Obveze doprinosa i druge obveze za osiguranike prema radnom i/ili socijalnom statusu)

Za osiguranike iz članka 13. stavak (1) ovoga Zakona obveza doprinosa (teret), tko je obveznik doprinosa, obveza obračunavanja, obveza plaćanja i izvješćivanja, vrste doprinosa i stope za obračun, osnovica za obračun doprinosa, način obračunavanja, rokovi za uplatu i obveza izvješćivanja ovise o osnovi osiguranja, odnosno o radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika.

Članak 15.

(Za osiguranika po osnovi radnog odnosa)

(1) Za osiguranika po osnovi radnog odnosa obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

Odjeljak C. Obračunavanje i plaćanje doprinosa

Članak 16.

(Obračun doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa)

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 17. ovoga Zakona, i to:

- a) doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje po stopi iz članka 9. stavak (1) ovoga Zakona
- b) doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi iz članka 10. stavak (1) točka a) ovoga Zakona
- c) doprinos za osiguranje od nezaposlenosti po stopi iz članka 11. ovoga Zakona.

Članak 17.

(Osnovica za obračun doprinosa)

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest plaća odnosno primitak od nesamostalnog rada, oporeziv porezom na dohodak, što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca isplaćuje ili daje u naravi ili je bila dužna isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu.

(2) U mjesečnu osnovicu uključene su i naknade plaće: za prekid rada koji nije prouzročio radnik, za vrijeme praznika za koje se po zakonu ne radi, za vrijeme odsustva sa posla radnika u vrijeme korišćenja godišnjeg odmora, za vrijeme odsustva sa posla sukladno zakonu, kolektivnom ugovorom i dr., za vrijeme odsustva radnika sa posla radi obrazovanja i stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije radnika, u slučajevima privremene spriječenosti za rad usljed bolesti do 42 dana i zbog povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti koja se isplaćuje iz sredstava pravne, odnosno fizičke osobe kod koje je osiguranik zaposlen.

(3) U mjesečnu osnovicu obračun doprinosa postopama iz članka 16. ovoga Zakona smatraju se i iznosi ostalih primitaka od nesamostalnog rada, oporezivih poreznih dohodak i to: naknada za topli obrok, naknada za prijevoz na posao i sa posla i naknada za regres.

(4) U mjesečnu osnovicu obračun doprinosa postopama iz članka 16. ovoga Zakona smatraju se i ostali primici što ih poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljeni rad sukladno ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu a ti se primici ne odnose na naknadu za rad u određenom mjesecu, kao što su: dodatna plaća (izvan redovitih mjesečnih plaća), i ostali slični primici od nesamostalnog rada.

(5) U mjesečnu osnovicu obračun doprinosa postopama iz članka 16. ovoga Zakona smatraju se i primici osim naknada, koristi, premija, potpora, bonusa, nagrada, dnevnica, terenskog dodatka i otpremnine i ostali primici, isplaćeni iznad neporezivih iznosa, sukladno propisima oporeznih dohodak.

(6) U mjesečnu osnovicu obračun doprinosa postopama iz članka 16. ovoga Zakona smatraju se i zaostale plaće odnosno razlike plaća koje se odnose na protekle porezne periode, a koje se radniku ili bivšem radniku isplaćuju u tekućem poreznom periodu na osnovu sudske presude osim iznosa zateznih kamata koje se u ovom slučaju ne smatraju oporezivim prihodom od nesamostalnog rada.

(7) Mjesečna osnovica utvrđena prema st. (1) i (2) ovoga članka ne može iznositi manje od iznosa što ga je poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca dužna isplatiti osiguraniku prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, odnosno prema drugom aktu koji uređuje obveze poslodavca prema radniku, ali ne može biti niža od najniže plaće u Općem kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu.

(8) Mjesečna osnovica utvrđena prema st. (1) i (2) ovoga članka za osobu koja obavljanja poslovodnu funkciju direktora ne može iznositi manje od iznosa što ga je poslodavac dužan isplatiti prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, odnosno prema drugom aktu koji uređuje obveze poslodavca prema direktoru, ali ne može biti niža od iznosa prosječne plaće.

(9) Iznimno određena stavka (1) ovoga članka, za radnike kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini do 60% prosječne mjesečne neto plaće, u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće i niskoakumulacijskim djelatnostima tradicionalnih, starih, zanata utvrđenih posebnim propisom, mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

Članak 18. **(Način obračunavanja doprinosa)**

(1) Obveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno - za svakog osiguranika i prema plaći za svaki mjesec ili dio mjeseca u kojemu je radnik bio u radnom odnosu, odnosno prema svakom pojedinačno isplaćenom ostalom primitku.

(2) Doprinosi prema plaći obračunavaju se istodobno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom plaće.

(3) Doprinosi prema ostalim primicima obračunavaju se prije isplate primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom ostalih primitaka.

(4) Iznimno od odredbe stavka (2) ovoga članka, doprinosi prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec moraju se obračunati i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(5) Ako se plaća ili dio plaće daje u naravi ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenoj plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(6) Prema ostalim primicima koji se daju u naravi ili u korištenju nekog prava doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje.

(7) Doprinos obračunane iz osnovice poslodavac, odnosno isplatitelj plaće umjesto poslodavca obustavlja od plaće i ostalih primitaka te ih plaća u ime i u korist osiguranika.

(8) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok, te oblik i sadržaj izvješća propisat će Federalni ministar financija (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 19.

(Za izabrane, ili imenovane ili postavljene osobe)

(1) Za osiguranika po osnovi izabranih, ili imenovanih ili postavljenih osoba obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, u kojoj

osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe, odnosno pravna osoba ili drugi pravni subjekt u kojoj osiguranik obavlja poslovodnu funkciju direktora.

(3) Doprinosi za obveznike iz stavka (1) ovog članka se obračunavaju i uplaćuju shodno odredbama čl. 16. do 18. ovoga Zakona

(4) Za osiguranika po osnovi obavljanja poslovodne funkcije direktora bez radnog odnosa, obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik, ukoliko nije osiguran po drugom osnovu.

(5) Za osiguranika iz stavka (4) ovog članka doprinosi se obračunavaju po stopama iz članka 9. stavak (1), članka 10. točka a) i članka 11. ovoga Zakona, na mjesečnu osnovicu koju čini iznos primitka koji se isplaćuje direktoru za taj mjesec, ali ne može biti niža od iznosa prosječne plaće.

(6) Za osiguranika po osnovu obavljanja funkcije direktora bez radnog odnosa, ukoliko je osiguran po drugom osnovu, na primitke koji podliježu obvezi poreza na dohodak, izuzev osoba iz stavka (7), doprinosi se obračunavaju po stopi iz članka 9. stavak (1) ovoga Zakona.

(7) Iznimno od stavka (3) ovoga članka osoba, koja obavlja poslovodnu funkciju direktora bez radnog odnosa i koja ima status umirovljenika, kod kojeg neće biti privremeno obustavljena isplata mirovine niti postoji mogućnost naknadnog utvrđivanja nove mirovinske osnovice, nije obveznik doprinosa iz osnovice.

Članak 20.

(Za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika)

(1) Za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika obveznik doprinosa iz osnovice jest osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

(3) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa iz članka 16. ovoga Zakona, iznos je što ga utvrđuje poslodavac polazeći od mjesečne plaće koju bi izaslani radnik ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Federaciji prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20%. U mjesečnu osnovicu uključene su i naknade plaće iz članka 17. stavak (2) ovoga Zakona.

(4) Mjesečna osnovica za osiguranika iz stavka(1) ovoga članka, ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice iz članka 17. stavak(7)ovogaZakona uvećane za 20%.

(5) O iznosima mjesečnih osnovica za obračun doprinosa za izaslane radnike i za pojedina radna mjesta odnosno poslove i zadaće koje obavlja izaslani radnik poslodavac donosi opći akt sukladno odredbama propisa o radu.

(6) Osnovicom za doprinose iz članka 16. ovogaZakona smatraju se i iznosi ostalih primitaka iz članka 17. ovoga Zakona, koji su oporezivi porezom na dohodak, što ih poslodavac isplaćuje ili daje pored plaće, za rad u inozemstvu.

(7) Doprinosi prema mjesečnoj osnovici obračunavaju se i uplaćaju shodno odredbama članka 18. ovogaZakona.

Članak 21.

(Za osiguranika po osnovi stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa)

(1) Za osiguranika po osnovi stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac koji je primio osiguranika radi stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(2)Za osiguranika iz stavka(1) ovoga članka doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz stavka (4)ovoga članka, i to:

a) Posebni doprinos za osiguranje za slučaj invalidnosti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti iz članka 9. stavak (3) ovoga Zakona.

b) Posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti iz članka 10. stavak (1) točka c) potočka 2) ovoga Zakona.

(3) Obveza doprinosa sukladno stavku (1) ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

(4) Mjesečna osnovica za osiguranike iz stavka (1) je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

(5) Ako poslodavac osiguraniku iz stavka (1) ovoga članka isplati primitak podložan obvezi poreza na dohodak, obveza doprinosa prema tom primitku utvrđuje se na način propisan za obvezu doprinosa za osiguranike po osnovi obavljanja drugih nesamostalnih i samostalnih djelatnosti i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova iz članka30. ovoga Zakona.

(6) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 22.

(Za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe)

(1) Za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest nadležna javna služba za zapošljavanje, na teret sredstava izvanproračunskog fonda.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje za osiguranika iz stavka (1) ovoga članka se obračunava na osnovicu iz stavka (4) ovoga članka po stopi iz članka 10. točka c) podtočka 2) ovoga Zakona.

(3) Doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje, za osiguranika iz stavka (1) ovoga članka kojem nedostaju tri godine do stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu, sukladno propisu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i propisu o mirovinskom i invalidskom osiguranju, obračunava se na osnovicu iz stavka (4) ovoga članka po stopi iz članka 9. stavak (1) ovoga Zakona.

(4) Mjesečna osnovica za osiguranika iz st.(1) i (3) ovoga Zakona umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

(5) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(6) Iznimno, služba za zapošljavanje za osiguranika iz stavka(1) ovoga članka, može izvršiti uplatu doprinosa u jednom iznosu i jednokratno.

Članak 23.

(Za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti)

(1) Osiguranici po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i djelatnosti srodnih obrtu, slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

(3) Doprinosi po stopama iz članka 12. ovoga Zakona obračunavaju se na osnovicu iz stavka (4) ovoga članka.

(4) Mjesečne osnovice za obračun doprinosa osiguranika iz stavka (1) umnožak su iznosa prosječne plaće i koeficijenta, i to:

- a) koeficijenta 0,80 za osiguranika po osnovi obrta i srodne djelatnosti,
- b) koeficijenta 1,40 za osiguranika po osnovi slobodnog zanimanja,
- c) koeficijenta 0,40 za osiguranika po osnovi poljoprivrede i šumarstva,
- d) koeficijenta 0,80 za osiguranika po osnovi ostalih samostalnih djelatnosti,
- e) koeficijenta 0,40 za osiguranika po osnovi trgovca pojedinca.

(5) Doprinosi dopijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 24.

(Za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku)

(1) Osiguranici po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i srodne djelatnosti te poljoprivrede i šumarstva koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, porez na dohodak plaćaju prema paušalnom iznosu, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Doprinosi po stopama iz članka 12. ovoga Zakona obračunavaju se na osnovicu iz stavka (4) ovoga članka.

(3) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,70.

(4) Izuzetno od odredbe stavka (3) ovoga članka, mjesečna osnovica za obračun doprinosa, za osiguranike koji obavljaju niskoakumulacijske djelatnosti starih tradicionalnih zanata utvrđenih posebnim propisom, poljoprivrednu djelatnost, kao i obveznici koji obavljaju prevoz putnika samo sa jednim sredstvom prevoza i bez zaposlenika (taksi prevoznici), je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(5) Doprinosi dopijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 25.

(Za osiguranika vjerskog službenika)

(1) Osiguranik - vjerski službenik, koji ne zasniva radni odnos i kojem se ne isplaćuje plaća, obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje, po stopama iz članka 12. ovoga Zakona obračunavaju se na osnovicu koju čini umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 26.

(Za osiguranika po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalnog umjetnika kojemu se doprinosi plaćaju iz proračuna)

(1) Za osiguranika po osnovi samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalnog književnika, umjetnika i sl. kojemu se, prema posebnom propisu kantonalne skupštine, doprinosi plaćaju iz proračuna, obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest kanton, odnosno ministarstvo mjerodavno za kulturu.

(2) Obveznik obračunavanja jest ministarstvo mjerodavno za kulturu ili drugo tijelo ovlašteno od toga ministarstva.

(3) Doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje, po stopama iz članka 12. ovoga Zakona, obračunavaju se na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz stavka (4) ovoga članka.

(4) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,8.

(5) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 30-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 27.

(Za ostale osobe osigurane na zdravstveno osiguranje)

(1) Obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje je:
a) Osiguranik - vlasnik privrednog društva sa sjedištem na području Federacije ukoliko nije obvezno osiguran po drugom temelju;
b) Osiguranik – osoba koja se prijavljuje na osobno zdravstveno osiguranje jer joj zdravstvena zaštita nije osigurana po drugom temelju, a ima sredstva za održavanje.

(2) Doprinos po stopi iz članka 10. točka a) ovoga Zakona obračunava se na osnovicu koja je: dvostruki iznos prosječne plaće za osiguranika iz stavka (1) točka a) ovoga članka, a za osiguranika iz stavka (1) točka b) ovoga članka umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 28.

(Za osiguranika po osnovi zaposlenja u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i inozemnih poslodavaca)

(1) Osiguranik po osnovi zaposlenja u inozemstvu kod međunarodne organizacije i inozemnog poslodavca, ako nije obvezno osiguran kod inozemnog nosioca socijalnog osiguranja, obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Doprinosi iz članka 16. ovoga Zakona se obračunavaju na osnovicu koju čini umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,40.

(3) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-togu mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 29.

(Za osiguranika po osnovi zaposlenja u Federaciji kod pravne ili fizičke osobe nerezidenta Federacije)

(1) Osiguranik po osnovi zaposlenja u Federaciji kod pravne ili fizičke osobe nerezidenta Federacije, humanitarne organizacije – nerezidenta Federacije, međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa.

(2) Iznimno, od stavka 1. ovoga članka obračunavanje i uplatu doprinosa na način propisan ovim Zakonom može vršiti i nerezident Federacije, kod kojeg je obveznik zaposlen.

(3) Doprinosi iz članka 16. ovoga Zakona se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz stavka (4) i (5) ovoga članka.

(4) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa je plaća odnosno primitak od nesamostalnog rada, oporezivo porezom na dohodak, što ga poslodavac isplaćuje ili daje u stvarima i uslugama ili je bio dužan isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu i drugim propisima.

(5) Osnovica iz stavka (4) ovoga članka ne može biti niža od:

a) prosječne plaće zaposlenih na teritoriji Federacije, za radna mjesta koja odgovaraju nivou obrazovanja zaključno sa srednjom stručnom spremom,

b) dvostruke prosječne plaće, za radna mjesta koja odgovaraju nivou obrazovanja zaključno sa visokom stručnom spremom,

c) trostruke prosječne plaće, za radna mjesta koja odgovaraju nivou postdiplomske stručne spreme.

(6) Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 30.

(Za osiguranike koji ostvaruju primitke po osnovi obavljanja privremenih i povremenih poslova i osiguranike koji ostvaruju ostale primitke)

(1) Za osiguranika, po osnovi ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova u smislu propisa o radu, kao i osiguranika koji ostvaruje ostale primitke sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak: na osnovu ugovora o djelu, ugovora o autorskom djelu, po osnovi članstva u predstavničkim i izvršnim tijelima državne, entitetske i kantonalne vlasti i jedinicama lokalne samouprave koji mu isplaćuje za rad u tim tijelima i jedinicama ako to primanje nije obuhvaćeno člankom 17. st. (1) i (2) ovoga Zakona, po osnovi rada u komisijama, radnim tijelima i sl., na osnovu članstva u skupštini, nadzornom odboru privrednog društva, člana upravnog odbora, upravnog vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, člana komisije i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i suca porotnika koji nema svojstvo zaposlenika na sudu, primanja za povremene djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudaca i delegata i sl., obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa u ime osiguranika jest isplatilac primanja.

(3) Doprinosi se obračunavaju po stopama iz članka 9. stavak (1) i članka 10. točka a) ovoga Zakona, ukoliko osiguranik iz stavka (1) ovoga članka nije osiguran po drugom temelju, a ukoliko je osiguran, obveznik je doprinosa iz članka 9. stavak (1) ovoga Zakona.

(4) Po osnovi ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova doprinosi se obračunavaju po stopama iz članka 9. stavak (1), članak 10. točka a) i članka 11. ovoga Zakona.

(5) Osnovica za obračun doprinosa je svako pojedinačno primanje. Obveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno – za svakog osiguranika. Doprinosi se obračunavaju prije isplate primanja osiguraniku, a dospjevaju za plaćanje istovremeno sa isplatom primanja osiguraniku.

POGLAVLJE III. OBVEZNICI OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OSTALE OSIGURANIKE

Članak 31.

(Za osiguranika po osnovi mirovine ili invalidnine)

(1) Za osiguranika po osnovi korisnika mirovine po propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju Federacije, obveznik obračunavanja i uplate doprinosa je Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz članka 10. točka c) podtočka 1) ovoga Zakona Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje obračunava na osnovicu koja je zbrojeni iznos mjesečne mirovine koja se isplaćuje svim osiguranicima i dospijeva na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je isplaćena mirovina.

(3) Osiguranik po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno zdravstveno osiguranje.

(4) Doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi iz članka 10. točka c) podtočka 1) osiguranik iz stavka (3) ovoga članka obračunava na osnovicu koja je umnožak iznosaprosječneplaćeikoeficijenta 0,40 i dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 32.

(Za osiguranika po osnovi osobe koja je prekinula rad a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje)

(1) Za osiguranika po osnovi osobe koja je prekinula rad a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje jest pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz članka 10. točka a) ovoga Zakona obračunava se na mjesečnu osnovicu koja je umnožak iznosaprosječneplaćeikoeficijenta 0,40.

(3) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 33.

(Za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad)

(1) Za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i

obveznik plaćanja doprinosaza zdravstveno osiguranje jest pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi iz članka 10. točka a) ovoga Zakona obračunava se na mjesečnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 34.

(Za člana obitelji osobe zaposlene u inozemstvu)

(1) Za člana obitelji osobe zaposlene u inozemstvu obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za svakoga pojedinog člana obitelji jest osoba zaposlena u inozemstvu, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno.

(2) Obvezu doprinosa, mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje nositelj zdravstvenog osiguranja rješenjem za svakoga osiguranog člana obitelji.

(3) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz članka 10.točka a)ovoga Zakona se obračunava na mjesečnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(4)Doprinos iz stavka (3) ovoga članka dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 35.

(Za osiguranika po osnovi korištenja porodijskog odsustva)

(1) Za osiguranika koji se nalazi na porodijskom odsustvu obveznik obračuna i plaćanja doprinosa je isplatitelj naknade plaće.

(2) Doprinosi iz članka 16. ovoga Zakona obračunavaju se prema mjesečnoj bruto naknadi plaće.

(3) Doprinosi iz stavka (2) ovoga članka obračunavaju se i dospijevaju na naplatu istodobno sa isplatom naknade.

Članak 36.

(Za osiguranika, učenika i studenta, za vrijeme društveno organiziranog radnog angažiranja -oblici zadrugarstva učenika i studenata)

(1) Za osigurane osobe- učenike i studente, ako se nalaze na redovnom školovanju do navršениh 26 godina života, za vrijeme društveno oganiziranog radnog angažovanja preko posrednika (oblici zadrugarstva učenika i studenata), obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest posrednik pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata.

(2) Posebni doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje za osobe u određenim okolnostima, po stopi iz članka 9. stavak (3) ovoga Zakona, i doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti po stopi iz članka 10. točka c) podtočka 3) ovoga Zakona se obračunavaju na osnovicu koja predstavlja svaki pojedinačan primitak koji se isplaćuje za rad pojedinog učenika ili studenta.

(3) Doprinosi se obračunavaju s obračunom primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom primitaka.

Članak 37.

(Za osobe koje nisu osigurane po drugom temelju)

(1) Za osobe u određenim okolnostima sukladno propisima iz obveznog osiguranja, koje nisu osigurane po drugom osnovu, na mirovinsko i invalidsko osiguranje i na zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa su:

a) za osiguranike po osnovi učenika i studenata za vrijeme obavljanja obveznog praktičnog rada u toku stjecanja obrazovnog odgoja obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je obrazovno - odgojna ustanova;

b) za osobe promjenjene radne sposobnosti, koje javna služba za zapošljavanje sa evidencije upućuje na prekvalifikaciju, odnosno dokvalifikaciju, obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je javna služba;

c) za osobu za vrijeme učestvovanja na organiziranim sportskim takmičenjima obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je organizator sportskih takmičenja;

d) za osobe za vrijeme obavljanja javnih radova obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je investitor radova;

e) za osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad djece sa teškoćama u razvoju obveznik plaćanja doprinosa je poduzeće i druga pravna osoba kod koje se nalaze na stručnom osposobljavanju;

f) za osobe za vrijeme izdržavanja kazne zatvora obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je kazneno-popravna ustanova;

g) za osobe koje nisu osigurane po drugom temelju, osigurane su za slučaj gubitka radne sposobnosti i smrti, ka posljedice povrede na radu, odnosno profesionalne bolesti obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je poduzeće i druga pravna osoba koja ih poziva:

1) za vrijeme učestvovanja u društveno organiziranim radnim akcijama pri obnovi i izgradnji zemlje,

2) za vrijeme obavljanja poslova po nalogu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave civilne zaštite,

3) obavljanja javne i druge društvene funkcije ili građanske dužnosti na poziv državnih ili drugih ovlaštenih organa, kao članovi operativnih sastava dobrovoljnih vatrogasnih organizacija vršenja poslova gašenja požara i zaštite od drugih nesreća i kao članovi gorske službe spašavanja, odnosno ronioci za vrijeme učestvovanja u otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi, odnosno imovine ili učestvovanja u spašavanju ljudi, odnosno imovine.

h) za osobe za vrijeme učešća u akciji spašavanja ili odbrane od elementarnih nepogoda (požar, poplava, zemljotres i druge nepogode prouzrokovane višom silom) na teritoriji Federacije ili u akciji poduzetoj radi spašavanja života građana ili otklanjanja materijalne štete na imovini obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je poduzeće i druga pravna osoba koja ih poziva,

i) za osobe za vrijeme pružanja pomoći organima vlasti po njihovom zahtjevu obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je organ vlasti koja ih poziva.

(2) Doprinosi za osiguranike iz stavka (1) ovoga članka se obračunavaju na osnovicu, prema mjesečnoj osnovici kao umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta iz članka 40. ovoga Zakona i to:

a) posebni doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje, po stopi iz članka 9. stavak (3) ovoga Zakona,

b) doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti po stopi iz članka 10. točka c) podtočka 3) ovoga Zakona.

(3) Doprinos dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 38.

(Za ostale osobe osigurane na zdravstveno osiguranje u određenim okolnostima)

(1) Za ostale osobe koje su obvezno osigurane na zdravstveno osiguranje: djeca od rođenja do polaska u školu, učenici i studenti, osobe nakon navršenih 65 godina života, osobe civilne žrtve rata, socijalno ugrožene osobe, osobe smještene u

ustanove socijalne skrbi i osobe koje primaju stalnu novčanu naknadu, osobe kojima je priznat status raseljene osobe, osobe u statusu socijalne potrebe, kao i druge osobe koje ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju i drugim posebnim propisima, ako to pravo ne mogu ostvariti po drugom temelju, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja je nadležni organ uprave kantona i druge osobe sukladno odredbama navedenih propisa.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje, po stopi iz članka 10. točka c) podtočka 4) ovoga Zakona, se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

POGLAVLJE IV. OBVEZE DOPRINOSA PREMA NAKNADI PLAĆE

Članak 39.

(Obveznik plaćanja doprinosa na naknade plaće)

(1) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja.

(2) Za osiguranika koji ostvaruje pravo na plaćeni dopust ili na rad s polovicom punoga radnog vremena poradi njege djeteta s teškoćama u razvoju, te po toj osnovi ostvaruje pravo na naknadu plaće na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja.

(3) Doprinosi iz članka 16. ovoga Zakona se obračunavaju prema mjesečnoj osnovici koja je iznos bruto naknade plaće za određeni mjesec, utvrđena posebnim propisom idospjevaju na naplatu istodobno sa isplatom naknade.

POGLAVLJE V. OSTALE OBVEZE DOPRINOSA

Članak 40.

(Posebne odredbe o osnovicama i obvezi doprinosa)

Najniža mjesečna osnovica, koju čini umnožak prosječne plaće i iznosa koeficijenta 0,35 primjenjuje se za obračun doprinosa i za sve osiguranike i za sve slučajeve za koje ovim Zakonom nije propisana drugačija osnovica.

Članak 41.

(Razmjerni iznos osnovice i viša osnovica za obračun doprinosa)

- (1) Obveznik doprinosa kojemu je osnovica za obračun doprinosa propisana u mjesečnom iznosu kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenoga koeficijenta, a sam je obveznik doprinosa za svoje osiguranje, može izabrati višu osnovicu za obračun doprinosa od mjesečne osnovice propisane za osnovu po kojoj je osiguran.
- (2) Radi izbora više osnovice, osiguranik može izabrati viši koeficijent za izračun više osnovice, a to mogu biti koeficijenti: 1,0 ili 2,0 ili 3,0.
- (3) Viša mjesečna osnovica primjenjuje se za obračun svih doprinosa koji su propisani prema osnovi osiguranja osiguranika koji je izabrao višu osnovicu.
- (4) Obveza doprinosa prema višoj mjesečnoj osnovici nastaje od prvoga dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva Poreznoj upravi i prestaje posljednjeg dana u mjesecu u kojem je podnesen zahtjev za prestanak obveze prema višoj osnovici.

Članak 42.

(Obveza doprinosa za stranca u Bosni i Hercegovini i državljanina BiH u stranoj zemlji)

- (1) Stranac iz države s kojom Bosna i Hercegovina nije sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obveznik je doprinosa sukladno odredbama ovoga Zakona, ovisno o njegovu radnom i/ili socijalnom statusu u Bosni i Hercegovini.
- (2) Za stranca iz države s kojom je Bosna i Hercegovina sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obveza doprinosa ovisi o njegovu radnom i/ili socijalnom statusu u Bosni i Hercegovini i o njegovu statusu u obveznom osiguranju te države, ali i sukladno odredbama tog ugovora.
- (3) Za državljanina Bosne i Hercegovine koji ima uređen status u osiguranju u državi s kojom je Bosna i Hercegovina sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obveza doprinosa ovisi o njegovu statusu u obveznom osiguranju te države, ali i sukladno odredbama toga ugovora.

POGLAVLJE VI. RAZDOBLJE OBVEZE DOPRINOSA

Članak 43.

(Početak, razdoblje i prestanak obveze doprinosa)

(1) Obveza doprinosa nastaje s prvim danom provedenim u osiguranju i prestaje s posljednjim danom u osiguranju, što ih utvrđuju nositelji osiguranja.

(2) Razdoblje obveze doprinosa jest razdoblje koje osiguranik provede u osiguranju prema bilo kojoj od osnova obveznih osiguranja, a to mogu biti:

- a) dani (od–do unutar određenog mjeseca) i
- b) mjeseci (puni) ili
- c) godina (puna) u osiguranju.

(3) Osnovica prema kojoj su obračunani doprinosi, koja nije neposredno vezana uz razdoblje u kojem je osiguranik proveo u osiguranju sukladno stavku (2) ovoga članka, smatra se osnovicom za godinu u kojoj su doprinosi obračunani prema toj osnovici i plaćeni.

(4) Porezna uprava prestaje evidentirati mjesečne obveze doprinosa osiguraniku za kojega postoje dokazi o tome da su prestali uvjeti obveze osiguranja, kao što su dokaz da je osiguranik prestao s obavljanjem djelatnosti na osnovi koje je nastala obveza prijave na osiguranja ili dokaz da je osiguranik umro.

(5) Prestanak evidentiranja mjesečnih obveza doprinosa iz stavka (4) ovoga članka nastaje od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon saznanja o nastanku okolnosti i Porezna uprava o tome obavještuje nositelja osiguranja.

POGLAVLJE VII. ZASTARA

Članak 44. (Rok za zastaru)

(1) Pravo na obračun obveze doprinosa i kamata te na naplatu doprinosa i kamata kao i pravo obveznika na povrat više uplaćenih doprinosa i kamata zastarijeva u skladu sa propisom o općem poreznom postupku

(2) Stavak (1) ovoga članka, u dijelu utvrđivanja zastare prava na obračun i naplatu obveze, se ne odnose na doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje. Utvrđivanje zastare prava na obračun i naplatu kamata kao i prava obveznika na povrat više uplaćenih doprinosa i kamata vršit će se u skladu sa propisom o općem poreznom postupku.

Članak 45. (Utvrđivanje zastare)

(1) Iznos duga za čiju je naplatu nastupila zastara otpisuje se na osnovu rješenja kojim je utvrđena zastara prava na naplatu određene vrste doprinosa i kamata.

(2) Postupak utvrđivanja zastare provodi Porezna uprava u skladu sa propisom o općem poreznom postupku

(3) Iznimno od odredbe stavka (2) ovoga članka, za iznos duga za čiju je naplatu nastupila zastara a isti nije evidentiran kod Porezne uprave, otpis duga vrši nosilac osiguranja kod kojeg je dug evidentiran.

(4) Radi utvrđivanja zastare prava na naplatu duga doprinosa i kamata u određenim slučajevima kada to Porezna uprava ili nosilac osiguranja ocijene (u slučaju dužnika koji je umro, u slučaju dužnika koji je nedostupan više godina i slično), postupak se može pokrenuti po službenoj dužnosti.

POGLAVLJE VIII. DOBROVOLJNI OSIGURANICI

Članak 46.

(Dobrovoljni osiguranici na mirovinsko i invalidsko osiguranje)

(1) Dobrovoljni osiguranici na mirovinsko i invalidsko osiguranje sukladno propisima kojim se uređuje mirovinsko i invalidsko osiguranje, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Doprimos za mirovinsko i invalidsko osiguranje po stopi iz članka 12. točka a) ovoga Zakona obračunava se na mjesečnu osnovicu koju čini umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1.

(3) Dobrovoljni osiguranik može izabrati višu osnovicu za obračun doprinosa od mjesečne osnovice iz stavka (2) ovoga članka, shodno odredbama članka 45. ovoga Zakona.

(4) Doprimosi dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

POGLAVLJE IX. OSTALE ODREDBE

Članak 47.

(Primjena odredaba Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine)

Postupke utvrđivanja odnosno obračunavanja obveze doprinosa i postupka inspekcijskog nadzora, načina i vremena plaćanja te redoslijeda plaćanja, naplate, obračuna i plaćanja zatezних kamata, povrata više uplaćenih doprinosa i doprinosa plaćenih bez pravne osnove, otpisa nenaplativih doprinosa, zastare, odgode naplate i

jemstva te postupke u vezi s ostalim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom provodi Porezna uprava prema odredbama propisa o općem poreznom postupku

Članak 48. (Utvrdjivanje obveze doprinosa)

(1) Obveznik obračunavanja doprinosa, za osiguranike iz čl. 15., 19., 20., 23., 24., 29., 30., 35. i 39. ovoga zakona sastavlja izvješće o vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunati, razdoblju na koji se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi i dostavlja ga nadležnoj ispostavi Porezne uprave istog, a najkasnije narednog dana od dana isplate plaće odnosno primanja. Način, oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka obveznik obračunavanja doprinosa, za osiguranike iz čl. 21., 22., 25., 26., 27., 28., 31., 32., 33., 34., 36., 37., 38., 42. i 46. ovoga Zakona sastavlja izvješće o vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunati, periodu na koji se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi i dostavlja ga nadležnoj ispostavi Porezne uprave najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec. Način, oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar.

(3) Izvješće o obračunatim doprinosima obveznik uplate doprinosa je dužan dostaviti u navedenom roku u stavku (1) ovoga članka i u slučaju kada nije izvršena isplata plaće do kraja mjeseca kad je dospjela plaća .

(4) Izvještaji, iz st. (1) i (2) ovoga članka, koje je Poreznoj upravi dužan podnositi obveznik obračunavanja doprinosa smatra se poreznom prijavom u smislu odredaba propisa o općem poreznom postupku

Članak 49. (Plaćanje doprinosa)

(1) Uplata doprinosa vrši se u konvertibilnim markama.

(2) Obveznici uplate doprinosa iz ovoga Zakona uplaćuju doprinose na račune sukladno Pravilniku o načinu uplate javnih prihoda proračuna i izvanproračunskih fondova na teritoriji Federacije kao i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Doprinosi se uplaćuju po vrstini propisane uplatne račune putem vlastite organizacije za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa (OOPP).

(4) Poslodavac je dužan OOPP-u istodobno predati naloge za plaćanje za isplatu plaće i naloge za plaćanje za uplatu doprinosa i plaćanja vršiti u skladu sa odredbama propisa o unutarnjem platnom prometu.

(5) OOPP preko koje se vrši realizacija naloga za isplatu plaća, naknada plaća, naknada iz osnova radnog odnosa koje nemaju karakter plaće, te ugovorene naknade u cjelini ili djelimično, do isteka dana u kome je realizovala naloge za te isplate, dostavlja Poreznoj upravi, u elektronskoj formi, informacije o izvršenom platnom prometu za iste, sa naznakom OOPP-e koja je realizovala naloge, datuma plaćanja isplatioca, iznosa plaća i naknada plaća i svih naknada, na koje se plaćaju doprinosi, a koja su u toku tog dana realizovana po nalogu svakog isplatioca, iznosa doprinosa za obvezna socijalna osiguranja i poreza na dohodak koji su plaćeni, uplatnih računa javnih prihoda na koje su te uplate izvršene i drugim podacima neposredno povezanim sa izvršenim nalogima za isplatu plaća, naknada plaća i ostalih naknada koji nemaju karakter plaće, te ugovorenih naknada.

(6) OOPP je dužna postupiti na način iz stavka (5) ovoga članka i ukoliko tijekom jednog dana realizuje nalog konkretnog isplatioca za plaćanje samo neke od navedenih obveza koje se, prema ovom zakonu i propisu o porezu na dohodak plaćaju istovremeno sa isplatom plaće, naknade plaće i naknade koje nemaju karakter plaće.

(7) Razmjena podataka vrši se u formi i na način koji dogovore Porezna uprava i Udruženje banaka Bosne i Hercegovine.

(8) Po prijemu informacija, Porezna uprava poduzima aktivnosti iz svoje nadležnosti u okviru kancelarijske ili terenske kontrole i, kada su za to ispunjeni zakonom propisani uslovi, podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog, odnosno prijavu za pokretanje krivičnog postupka protiv isplatioca tih prihoda, kao i pokretanje postupka za redovnu, odnosno prinudnu naplatu pripadajućih javnih prihoda

(9) OOPP je dužna odbiti provođenje naloga za plaćanje za isplatu plaće ako poslodavac, istodobno uz naloge za plaćanje za isplatu plaćenije predao i naloge za plaćanje doprinosa ili se oni ne mogu u cijelosti provesti.

(10) OOPP je dužna dnevno Poreznoj upravi dostavljati izvješće o odbijenim nalogima za plaćanje za isplatu plaće poslodavaca koji ne uplaćuju doprinose, o provedenim nalogima za plaćanje za isplatu plaće i o provedenim nalogima za plaćanje ostalih primitaka koji nemaju karakter plaće, a na koje se utvrđuje obveza doprinosa.

(11) Naiznose doprinosa obveznog mirovinskog invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti, koji nisu plaćeni u propisanom roku, plaća se kamata po stopi propisanoj propisom o visini stope kamate na javne prihode za svaki dan zakašnjenja.

(12) U slučaju neplaćanja doprinosa u roku, nadležna Porezna uprava će pokrenuti postupak prisilne naplate sukladno propisu o općem poreznom postupku.

(13) Evidencije o obračunatim i uplaćenim doprinosima vodi organizacijska jedinica Porezne uprave na čijem području se nalazi sjedište obveznika uplate doprinosa, odnosno prebivališe osiguranika koji je sam obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje osim registriranih samostalnih djelatnosti, za koje evidencije o obračunatim i uplaćenim doprinosima vodi organizacijska jedinica Porezne uprave na čijem području je registrirana samostalna djelatnost.

POGLAVLJE XKAZNENEODREDBE

Članak 50. (za neplaćanje doprinosa)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

a) poslodavac – pravna osoba, koji u istu banku istodobno ne preda nalog za plaćanje za isplatu plaće i naloge za plaćanje za uplatu doprinosa (članak 49.stavak(4)),

b) OOPP koja ne dostavi izvještaje Poreznoj upravi sukladno članku 49. st.(5) i (6),

c) OOPP ne postupi sukladno članku 49. st.(9) i (10).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM kaznit će se poduzetnik za prekršaj iz stavka 1. točka a) ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 51. (za obveznike uplate doprinosa)

(1) Novčanom kaznom u visini 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

a) poslodavac –pravna osoba koji za osiguranika po osnovi radnog odnosa ne utvrdi osnovicu (članak 17.) niti obračuna i uplati doprinose istodobno sa isplatom plaće, a najkasnije do zadnjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec (članak16. i članak 18.) ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa (članak 18. stavak (8)) ukoliko ne uplati doprinose,

b) predstavničko tijelo, izvršno tijelo državne,federalne,kantonalne,gradske ili općinske vlasti, ili pravna osoba koji za osiguranika po osnovi izabrane, imenovane ili postavljene osobe ne obračunaju doprinose, ne utvrde osnovicu, odnosno ne uplate doprinose u roku ili ne izvijeste Poreznu upravu o utvrđenim obvezama (članak 19.),

c)poslodavac – pravna osoba, predstavničko tijelo, izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, koji za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika ne obračuna doprinose,ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa (članak 20.),

d)poslodavac – pravna osoba, predstavničko tijelo, izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, koji za osiguranika po osnovi stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne obračuna doprinose,odnosno ne uplati doprinose u roku, ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa (članak 21.),

e)pravna osoba, predstavničko tijelo, izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti - isplatilac ostalih primitaka od nesamostalnog rada, primitaka od druge samostalne djelatnosti, primitaka po ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova, ako ne uplati doprinose istodobno s isplatom primitaka(članak 30.),

f)pravna osoba, obveznik uplate doprinosa, ako ne uplati doprinose u propisanom roku (čl. 32., 33., 34., 36., 37. i 38.),

g) pravnaosoba, ako kao isplatilac plaće Poreznoj upravi ne dostavi u propisanom roku izvješće o obračunu plaća ili drugih ličnih primitaka od nesamostalnog rada, primitakaod druge samostalne djelatnosti, primitaka po ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova,s obračunatim doprinosima, iz članka 48. ovoga Zakona,

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se poduzetnik za prekršaj iz stavka (1) toč. a),d, e), f) i g) ovoga članka.

Članak 52.

(za obveznike doprinosa za osobno osiguranje)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj osiguranik koji je sam obveznik doprinosa za svoje osobno osiguranje ako dospjelu obvezu doprinosa ne uplati u roku, i to:

- a) osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti koji od obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti, ako ne obračuna doprinose, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa (čl. 23.i 24.),
- b) osiguranik po osnovi člana vjerske zajednice (članak 25.),
- c) osiguranik po osnovi zaposlenja u inozemstvu (članak 28.),
- d) osiguranik po osnovi zaposlenja kod pravne ili fizičke osobe nerezidenta Federacije (članak 29.),
- e) osiguranik po osnovi obavljanja drugih nesamostalnih i samostalnih djelatnosti i obavljanja privremenih i povremenih poslova (članak 30.),
- f) nositelj osiguranja za osobu osiguranu po osnovi člana obitelji osiguranika koji je zaposlen u inozemstvu (članak 34.),
- g) obveznik doprinosa za osobe koje nisu osigurane po drugom temelju (članak 37.),
- h) osiguranik po osnovi osobe koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi (članak 38.).

Članak 53.
(za obveznike uplate doprinosa)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

a) bivši poslodavac koji za osiguranika po osnovi osobe koja je prekinula rad, a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje, ne obračuna, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa (članak 32.),

b) pravna ili fizička osoba koja za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu pravnu ili fizičku osobu ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa (članak 33.),

c) posrednik pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata koji za osiguranika po toj osnovi ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa (članak 36.),

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 54.

Obveznik plaćanja doprinosa kaznit će se za prekršaj prema čl. 50., 51. i 52. a) ovoga Zakona za prekršaj počinjen prvi put, a za prekršaj počinjen drugi put, uz novčanu kaznu, može mu se izreći i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

POGLAVLJE XI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

(1) Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Pravilnik o primjeni Zakona o doprinosima kojim će se propisati način postupanja pri utvrđivanju i obračunu doprinosa, način dokazivanja, način izvješćivanja te oblik i sadržaj izvješća i druga pitanja kojima će se potanko urediti provedba odredaba Zakona i za koja je ovlašten ovim Zakonom.

(2) Federalni ministar financija objavljuje do 31. prosinca tekuće godine, za sljedeću kalendarsku godinu, iznose mjesečnih osnovica za obračun doprinosa, koje su propisane kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenoga koeficijenta, iz čl. 17., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 31., 32., 33., 34., 38., 40. i 46., ovoga Zakona.

Članak 56.

Doprinosi za koje je obveza plaćanja nastala, odnosno dospjela do dana početka primjene ovog Zakona, obveznici plaćanja doprinosa su dužni da plate sukladno propisima koji su važili do dana početka primjene ovog Zakona.

Članak 57.

Dan o početku primjene ovoga Zakona na teritoriji Federacije prestaje važiti Zakon o doprinosima („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16).

Članak 58.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 1. siječnja 2017. godine.

PREDNACRT

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje Zakona je u članku III. 1. točka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članku IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) donošenje propisa o financijama i financijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije BiH uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

II.1. Analiza sadašnjeg stanja u oblasti doprinosa za obvezna osiguranja:

Stope doprinosa propisane važećim Zakonom o doprinosima su izuzetno visoke a obuhvat primanja na koja se obračunavaju i plaćaju doprinosi izuzetno mali, što se navodi i u komentarima Svjetske banke i MMF-a.

Važeći Zakon o doprinosima propisuje doprinose za obvezna osiguranja iz osnova radnog odnosa, dok se doprinosi za ostala obvezna osiguranja koja nisu vezana za radni odnos propisuju većim brojem kantonalnih propisa, što ima kao posljedicu da se isto različito regulira od kantona do kantona.

Važeći Zakon propisuje da obveza za plaćanje doprinosa i podnošenje izveštaja Poreznoj upravi nastaje u momentu isplate plaće, što ima za posljedicu da Porezna uprava ne raspolaže podacima o stvarnim obvezama po ovom osnovu niti može pravovremeno poduzeti aktivnosti radi naplate istih a radnici ne ostvaruju prava iz obveznih: zdravstvenog osiguranja, mirovinskog i invalidskog osiguranja i osiguranja u slučaju nezaposlenosti.

Propisani iznosi kazni nisu bili adekvatni, što je između ostalog imalo za posljedicu česta kršenja odredaba Zakona.

Donošenje novih propisa: Zakon o radu, Zakon o mirovinsko - invalidskom osiguranju, kolektivni ugovori, zahtjevalo je određene izmjene i u reguliranju ove oblasti.

II.2. Razlozi za donošenje:

Donošenje ovog Zakona je sadržano u planu rada Vlade Federacije BiH, Reformske agendi i preporukama MMF-a.

Osnovni razlozi i ciljevi za donošenje Zakona su: proširenje osnovice i povećanja obuhvata obračuna doprinosa, harmonizacija osnovica za obračun doprinosa, pojednostavljenje obračuna doprinosa, smanjenje stopa, jačanje finansijske discipline u ovoj oblasti, smanjenje sive ekonomije i stimuliranje zapošljavanja, pri tome vodeći računa o održivosti izvanproračunskih fondova kao nosioca obveznih socijalnih osiguranja. Sada su, po prvi put, u Zakonu o doprinosima uključeni svi osiguranici bez obzira na status (do sada su Zakonom o doprinosima bili obuhvaćeni samo osiguranici iz osnova radnog odnosa, a ostali osiguranici, te obveze doprinosa, stope i osnovice su se različito propisivale od kantona do kantona).

Nadalje, kroz povećanje stopa doprinosa (sa sadašnjih 4% i 6% na 32%, odnosno na 18,50%, iz bruto primanja, ovisno o tome je li primalac naknada osiguran po drugom osnovu na obvezna osiguranja ili ne) na primitke od druge samostalne djelatnosti (ugovori o djelu, članstvo u komisijama, upravnim i nadzornim odborima i sl.) očekivani direktni efekat je porast naplate doprinosa po ovom osnovu, odnosno ovi prihodi će pomoći u pretpostavkama za održivost izvanproračunskih fondova, a očekivani indirektni efekat je destimuliranje poslodavaca za angažiranje osoba po ugovoru o djelu odnosno neizravno stimuliranje poslodavaca za prijem osoba u radni odnos.

Jedan od temeljnih ciljeva, donošenja Zakona o doprinosima je i jačanje finansijske discipline koji se ogleda u propisanoj obvezi dostavljanja Izvještaja o obračunatim doprinosima najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec i ako ne bude isplaćena plaća i uplaćeni doprinosi. Na taj način će Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine imati puno kvalitetniji nadzor uz manje troškove, a poslodavci neće imati priliku da isplaćuju neto plaću bez uplate doprinosa. Nadalje, značajnim povećanjem novčanih kazni u kaznenim odredbama zasigurno će obveznici uplate doprinosa razmišljati da li im se isplati izbjegavanje plaćanja doprinosa, odnosno plaćanja izuzetno visokih kazni koje se propisuju Zakonom.

Ovim Zakonom su obuhvaćeni doprinosi za sva obvezna osiguranja (do sada su Zakonom o doprinosima bili obuhvaćeni samo osiguranici iz osnova radnog odnosa) što je posebno značajno da se cjelovito jednim zakonom uredi ova oblast i izbjegne velika neujednačenost od kantona do kantona i u pogledu stopa i osnovica i obveze doprinosa. Polazeći od činjenice da je u Poreznoj upravi uspostavljen Jedinostveni registar osiguranika, na ovaj način omogućuje se kvalitetniji nadzor što bi trebalo rezultirati povećanjem ubranih doprinosa.

Zakon sadrži i određene socijalne elemente u vidu propisanih izuzeća za iznos osnovice na koji se vrši obračun doprinosa (za zaposlenike u rudnicima, tekstilnoj, kožarskoj i industriji obuće, te niskoakumulativnim djelatnostima starih zanata kao i taksi prijevoznike). Ostale su niske osnovice i za samostalne poduzetnike u obrtu i srodnim

djelatnostima, poljoprivredi i šumarstvu. Također su ostala izuzeća sa nižim osnovicama za one poduzetnike koji plaćaju dohodak u paušalnom iznosu.

Usvajanjem ovog Zakona stvorit će se pravni osnov za efikasnije evidentiranje, naplatu i kontrolu svih doprinosa za obvezna osiguranja, usklađivanje obuhvata primanja na koja se plaćaju doprinosi i visina stopa sa Republikom Srpskom i smanjiti rigidnost sistema doprinosa u Federaciji u odnosu na zemlje u okruženju i ostale europske zemlje.

Kod izrade Zakona konstatirano je da su pojedine odredbe već bile usuglašene kroz interesorni rad sa predstavnicima Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog zavoda mirovinskog i invalidskog osiguranja, Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije i Federalnog zavoda za zapošljavanje u dijelu koji je trebalo usuglasiti sa navedenim.

II.3. Očekivani efekti donošenja Zakona:

Usvajanjem ovog Zakona stvaraju se preduvjeti i za suzbijanje sive ekonomije, izbjegavanja plaćanja doprinosa i jačanje financijske discipline.

Ukidanjem doprinosa na teret poslodavca u svezi sa isplatama plaća i drugih primanja zaposlenika, kao i preciznim definiranjem osnovice, stopa, obveznika doprinosa i obveznika plaćanja doprinosa i rokova za plaćanje doprinosa za svaku kategoriju osiguranika posebno, stvaraju se preduvjeti za pojednostavljenje obračuna i plaćanja sukladno zakonu. Stvaraju se preduvjeti i za održivost izvanproračunskih fondova i jačanje stabilnosti istih.

Harmoniziranjem osnovica stvaraju se isti uvjeti poslovanja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Propisivanjem plaćanja doprinosa na primanja zaposlenika: naknada za topli obrok, prijevoz i regres kao i za plaću, kao i plaćanje doprinosa za MIO i ZO za povremene samostalne i nesamostalne djelatnosti (ugovori o djelu, ugovori o autorskom djelu, primanja za rad u raznim komisijama, tijelima i sl. za osobe koje nisu osigurane po drugom temelju, odnosno samo doprinosa za MIO za osobe koje su već osigurane po drugom osnovu, stvoreni su uvjeti za smanjenje stopa doprinosa i povoljniji poslovni ambijent a navedene osobe za koje se uplaćuju navedeni doprinosi i koji će crpiti prava iz ovih uplata (npr. povećanje mirovinske osnovice). Plaćanjem doprinosa za MIO i ZO u visini kao za radnika, primjera radi po ugovoru o djelu, poslodavac više neće biti „stimuliran“ na takav vid „angažmana radnika“ i realno je očekivati da bi se isti angažirali na osnovu ugovora o radu na određeno ili neodređeno vrijeme.

Propisivanje obveze poslodavcu da podnosi izvješće o iznosu obračunatih doprinosa, i za slučaj kada ne isplati plaću, rezultirati će raspolaganjem podataka o točnim iznosima dugovanja od strane Porezne uprave i koja će moći pravovremeno poduzimati aktivnosti radi naplate istih. Propisivanjem zastare za doprinose za ZO i osiguranje za slučaj nezaposlenosti (doprinosi iz čijih se uplata crpe prava u periodima kada se i uplaćuju, odnosno ista se ne mogu iskoristiti retroaktivno po naknadno izvršenoj uplati), koja nastupa za pet godina ne računajući godinu u kojoj je nastala, stvaraju se pravne pretpostavke za realnije i pravednije iskazivanje dugovanja obveznika uplate po ovom osnovu.

Obveznici doprinosa koji su važećim Zakonom stimulirani, na isti način su stimulirani i predloženim Zakonom u cilju stimuliranja zapošljavanja potrebne stručne radne snage u radno intenzivnim i niskoakumulativnim djelatnostima, koje su pretežno orijentirane na izvoz odnosno jačanje konkurentnosti na inozemnom tržištu (prvenstveno u tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće).

III. USKLAĐENOST S EUROPSKIM DIREKTIVAMA

Predmet uređivanja ovog Zakona nije usklađivanje sa propisima Europske unije. Ne postoje direktive i uredbе EU koje reguliraju ovu oblast.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Poglavlje I. Opće odredbe:

Čl. 1. i 2. Definirano je šta se uređuje ovim Zakonom i značenja pojmova koji se koristeu ovom Zakonu.

Čl. 3., 4. i 5. Propisano je koja su obvezna osiguranja, tko je obveznik doprinosa, šta je obveza doprinosa, kao i to da je obveza osiguranja vezana za razdoblje provedeno u osiguranju.

Člankom 6. Definira se da će predmetom ovog Zakona biti i dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje.

Člankom 7. Propisuje se šta obuhvata posao prikupljanja i naplate doprinosa, kao i to da iste obavlja Porezna uprava.

Poglavlje II. Obvezni doprinosi:

Člankom 8. Propisano je koji su doprinosi za obvezna osiguranja.

Člankom 9. Propisuju se stopa doprinosa za obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje i to samo iz osnovice bez doprinosa na osnovicu, što je novina u odnosu na važeći Zakon. Propisana stopa od 18,50% je znatno niža u odnosu na važeći zakon

gdje su doprinosi iz osnovice i na osnovicu iznosili ukupno 23%. Propisuju se i stope dodatnog doprinosa za osiguranike kojim se 12 mjeseci staža računa kao: 14, 15, 16 ili 18 mjeseci. Pored navedenog propisuje se i poseban doprinos za slučaj invalidnosti i smrti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti po stopi od 5% za osobe koje se osposobljavaju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, za učenike i studente koji rade preko zadruga i druge osobe koje su sukladno Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju obvezno osigurane osobe, što je novina u odnosu na važeći Zakon kojim ove osobe nisu bile obuhvaćene.

Člankom 10. Propisuje se stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje iz osnovice od 13,50%, bez doprinosa na osnovicu i ista je značajno niža od ukupne stope (iz osnovice i na osnovicu) od 16,50% po važećem Zakonu. Također se propisuju stope doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za osiguranike umirovljenike, osobe koje se stručno osposobljavaju bez zasnivanja radnog odnosa i nezaposlene osobe, za učenike i studente koji rade preko zadruga i druge osobe koje su sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju obvezno osigurane za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, što je takođe novina u odnosu na važeći Zakon kojim ove osobe nisu bile obuhvaćene.

Člankom 11. Propisuje se stopa doprinosa u slučaju nezaposlenosti iz osnovice od 1% i ista je značajno niža u odnosu na stopu po važećem zakonu ukupno 2% (iz i na osnovicu). Ovaj doprinos, odnosno osiguranje po ovom temelju vezuje se samo za osobe u radnom odnosu.

Člankom 12. Propisuju se stope naprijed navedena tri obvezna doprinosa koja se obračunavaju na osnovicu. Osnovice za ove doprinose su definirane kao umnožak prosječne plaće i određenog koeficijenta, ovisno o tome o kojoj se kategoriji osiguranika radi.

Člankom 13. Definirani su obveznici doprinosa.

Čl. od 15. do 20., Reguliraju se osnovica, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa i stope za obavezna osiguranja u svezi sa isplatama plaća i ostalim primanjima koji se vezuju za nesamostalnu djelatnost, odnosno radni odnos. Propisuje se plaćanje doprinosa za isplaćene: naknadu za topli obrok, naknadu za troškove prijevoza na posao i sa posla i regres.

Čl. 21. i 22. Reguliraju osnovicu, stope doprinosa za obveznike osiguranja za osiguranike - osobe koje se stručno osposobljavaju i nezaposlene osobe, obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa kao i rok za uplatu istih.

Čl. 23. i 24. Reguliraju osnovicu, stope doprinosa za obvezna osiguranja za osiguranike-koji obavljaju samostalnu djelatnost (vlasnici obrta i sl.), obveznika

obračunavanja i plaćanja doprinosa kao i rok za uplatu istih. Povlastice, iste vrste i u istom obimu koju su imali osiguranici, uz ispunjavanje zakonom propisanih uvjeta, zadržane su i ovim zakonom (niže osnovice za obračun doprinosa za deficitarne i niskoakumulativne djelatnosti i stare zanate). Doprinosi, za osiguranike iz ova dva članka Zakona, precizno su propisani kao umnožak prosječne plaće i odgovarajućeg koeficijenta, ovisno o djelatnosti i da li porez na dohodak plaća na osnovu poslovnih knjiga ili u paušalnim iznosima i isti se obračunavaju na osnovicu, s tim da ove osobe mogu izabrati i veću osnovicu za obračun doprinosa.

Čl. 25 i 26. Za osobe koje vjersku službu obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa ranijim propisima nisu bili propisani niti osnovica niti tko je obveznik plaćanja doprinosa niti koji doprinosi se plaćaju, kao ni za osobe (umjetnike, književnike i sl.) za koje pojedini kantoni uplaćuju doprinose što je stvaralo velike probleme i u svezi obračunavanja i izvjeća u svezi ostvarivanja prava po osnovu uplaćenih doprinosa. Navedenim člancima se propisuju osnovica, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa i stope za obvezna osiguranja i rokovi za uplatu doprinosa za navedene osiguranike.

Čl. 27., 28. i 29. Regulira se obveza doprinosa za osiguranike koji rade u inozemstvu i osiguranike koji rade kod nerezidenata u Federaciji, kao i za vlasnika gospodarskog društva, ukoliko nije obvezno osiguran po dugom temelju kao i osobe koje imaju sredstva za održavanje a nemaju zdravstveno osiguranje po drugom temelju .

Člankom 30. Propisuje se obveza plaćanja doprinosa za MIO i ZO po stopama kao i za radni odnos, za osobe koje nisu osigurane po drugom temelju i koje ostvaruju primanja po osnovu ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu, rada u raznim komisijama i radnim tijelima, članstva u predstavničkim i izvršnim tijelima svih nivoa vlasti, članstva u upravnim i nadzornim odborima i sl. Za navedena primanja, za osobe, koje su osigurane po drugom temelju, propisuje se obveza plaćanja doprinosa za MIO, po stopi kao za osiguranike iz osnova radnog odnosa. Ovo je novina u odnosu na dosadašnje stanje i cilj je pored proširenja osnovice i smanjenja stopa doprinosa i to da stimulira poslodavce da zaključuju ugovore o radu na određeno ili neodređeno vrijeme sa radnicima.

Poglavlje III. Obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa za ostale osiguranike:

Čl. od 31. do 38. Propisani su obveznici doprinosa, obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa, stope, osnovice i rokovi za uplatu doprinosa za osiguranike: umirovljenike, osobe koje su prekinule rad i koje su upućene na obrazovanje i stručno usavršavanje, osobe na praktičnom radu prije stupanja u radni odnos, članove obitelji osobe zaposlene u inozemstvu, učenike i studente angažirane preko zadruge, osobe koje su u određenim okolnostima osigurane na MIO, ukoliko nisu osigurane po drugom temelju

kao i osobe koje su u određenim okolnostima osigurane na zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti. Ovo je također novina u odnosu na dosadašnje stanje i obveze doprinosa za ove osiguranike koje su se propisivale raznim kantonalnim i federalnim propisima, često različito i nedovoljno i neprecizno definirano.

Poglavlje IV. Obveze doprinosa prema naknadi plaće:

Članak 39. Propisuje se obveza doprinosa za naknade koje se osvaruju na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Poglavlje V. Ostale obaveze doprinosa:

Čl. 40., 41. i 42. Propisuje se najniža osnovica za obračun doprinosa ukoliko ista nije drugačije propisana. Nadalje reguliraju se obveze doprinosa za strance i državljane Bosne i Hercegovine u inozemstvu za slučajeve kada Bosna i Hercegovina ima zaključen međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju i kada nema zaključen isti.

Poglavlje VI. Razdoblje obaveze doprinosa:

Člankom 43. Propisuje se razdoblje obaveze doprinosa kao razdoblje koje osiguranik provede u osiguranju prema bilo kojoj od osnova obveznih osiguranja (ne nužno, u određenim slučajevima), a iskazuje se u danima mjesecima i godinama kao i to u kojim slučajevima Porezna uprava prestaje evidentirati obveze doprinosa.

Poglavlje VII. Zastara

Čl. 44. i 45. Reguliraju se relativni rok zastare na obračun obaveze doprinosa i kamata te na naplatu doprinosa i kamata kao i pravo obveznika na povrat više uplaćenih doprinosa i kamata od pet godina ne računajući do kraja godine u kojoj je dospjela obveza plaćanja kao i apsolutni rok zastare prava na obračun obaveze doprinosa i kamata te na naplatu doprinosa i kamata kao i zastare prava obveznika na povrat više uplaćenih doprinosa i kamata od deset godina. Zastara se ne odnosi na doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje (odnosi se i na zatezne kamate doprinosa za MIO). Postupak utvrđivanja zastare provodi Porezna uprava, a dug se otpisuje rješenjem.

Poglavlje VIII. Dobrovoljni osiguranici:

Člankom 46. Regulira se obveznik plaćanja, stopa osnovica i rok za uplatu doprinosa za dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje.

Poglavlje IX. Ostale odredbe:

Čl. 47., 48. i 49. Propisuje se da obveznik obračunavanja doprinosa sastavlja izvješće o vrsti i iznosu obveza doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunati, razdoblju na koji se obveze odnose i o drugim podacima i dostavlja ga nadležnoj ispostavi Porezne kao i rokovi za dostavljanje navedenih izvješća. Nadalje regulira se plaćanje doprinosa, zatim ko je nadležan za vođenje evidencije o obračunatim i uplaćenim doprinosima kao i to da, u slučaju neplaćanja doprinosa u roku, nadležna Porezna uprava pokreće postupak prisilne naplate sukladno sa propisima o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o procedurama prisilne naplate poreznih obveza.

Poglavlje X. Kaznene odredbe:

Čl. 52., 53. i 54. Reguliraju iznose kazni zbog kršenja odredaba ovog Zakona.

Poglavlje XI. Prijelazne i završne odredbe:

Čl. 55., 56., 57., 58. i 59. Propisuje se rok za donošenje Pravilnika o primjeni Zakona o doprinosima kao i rok za objavu iznosa mjesečnih osnovica za obračun doprinosa za osiguranike kojim se osnovica utvrđuje kao umnožak prosječne plaće i odgovarajućeg koeficijenata. Sastavni dio Pravilnika su izvješća koji će obveznici uplate doprinosa podnositi Poreznoj upravi. Propisuje se i datum stupanja na snagu Zakona i početak primjene istog.

V. FINACIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz federalnog proračuna.